ДоСтановище
Народните представители в 47 НС

Становище

Относно: Законопроект за изменение на Закона за опазване на околната среда 47-102-01-3 от 03.12.2021 г.

Уважаеми народни представители,

Обръщаме се към Вас по повод предстоящото гласуване на второ четене в пленарна зала на законопроекта на МОСВ за изменение и допълнение на Закона за опазване на околната среда (ЗООС), сигн. 47-102-01-3 и по-конкретно за възстановяване на втората съдебна инстанция в Закона за опазване на околната среда (засегнати текстовете на чл. 88 и чл. 93 от ЗООС, съотв. § 8 и § 9 от законопроект на ЗИД от проект на ЗИД на ЗООС, сигн. 47-102-01-3). На 7 април 2022 г. в Комисията по околна среда и водите в 47 НС между първо и второ четене с огромно мнозинство бе решено „втората съдебна инстанция“ да не бъде възстановена.

С това действие ангажиментите на България към гражданите за съдебна реформа са поставени под въпрос. Ограничаването на достъпа до правосъдие в тези случаи е нарушение на духа на Орхуската конвенция[1]. Наложително е да се възстанови **двуинстанционното производство по дела във връзка с ОВОС и ЕО за обекти с национално значение**, като граждански организации реагираха остро още при приемането на разпоредбата през 2017 г.

На първо място, логиката на двуинстанционното производство по решения по екологичното законодателство е, че колкото по-мащабен е проектът, толкова по-големи са възможните въздействия. Съответно, толкова по-голяма нужда има от гаранции за неговата безопасност.

На второ място, при евентуално финансиране с европейски средства, липсата на максимални гаранции за защита на здравето на хората и природата с цел бързина на строителството, може да провали проектите и да компрометира страната. Доказателство за това са проекти като магистрала „Струма“ в Кресненското дефиле и яз. Яденица в Източна Рила. Решения свързани с тях са обжалвани неуспешно от обществени организации на една инстанция в България, впоследствие спрени след отнасяне на споровете на европейско ниво.

Липсата на критерии за „обекти с национално значение“ води до непрозрачност. Това позволява за приемане на „национални обекти“ в противоречие с националния интерес, с риск от злоупотреби, вкл. нарушаването на конкуренцията, ощетяване на държавния бюджет, увреждане на природата. Трайната практика на Съда на ЕС в Люксембург е в смисъл, който неотклонно тълкува всички разпоредби на екологичното право

[1] Конвенцията на ИКЕ/ООН за достъпа до информация, участието на обществеността във вземането на решение и достъпа до правосъдие по проблеми на околната среда

разширително, т.е. в посока на по-широк обхват и по-висока степен на защита на околната среда. Включително, че всяка правна норма
следва да бъде ясна и да дава предвидимост за своето действие, в противен случай ще засегне
правото на справедлив съдебен процес.

Съществуват законови механизми за ускоряване на инвестиционния процес без да се ограничават правата на заинтересованата общественост, като например опцията за скоростно насрочване, разглеждане и/или решаване на съдебните дела по АПК, както и опцията за предварително изпълнение на актове, свързани с правителствените проекти.

Във връзка с горното, се обръщаме към Вас с **апел за възстановяване на втората съдебна инстанция**, като подкрепите проекта с вносител МС. **С това Вие лично ще подкрепите съдебна реформа в България с практическа стойност за хората.**

Подписали като представляващи лица на неправителствени организации:

1. ***Вера Стаевска, СИП, инициатива "Зелени закони"***
2. ***Веселина Кавръкова, WWF-България***
3. ***Елеонора Йосифова, Българска асоциация за алтернативен туризъм***
4. ***Любомир Попйорданов, асоциация "Планини и хора"***
5. ***Петко Цветков, СДП "Балкани"***
6. ***Златка Николова, сдружение "Зелени Балкани"***
7. ***Румяна Иванова, Българска фондация Биоразнообразие***
8. ***Симеон Арангелов, Асоциация на парковете в България***
9. ***Надя Шабани, Български център за нестопанско право***
10. ***Бойко Станкушев, фондация "Антикорупционен фонд"***
11. ***Магдалена Малеева, Горичка***
12. ***Румяна Боянова, сдружение "България за Трънско"***
13. ***Руслан Зарев, сдружение "Трънско туристическо дружество"***
14. ***Роман Рачков, Българска асоциация за биологична растителна защита***
15. ***Радослав Зарков, Туристическо дружество "Понория"***
16. ***Ива Таралежкова, сдружение "Деветашко плато"***
17. ***Веселка Христамян, "Дишай, Пловдив"***
18. ***Светослав Стойков, "Институт Кръгова Икономика"***
19. ***Ивайло Велинов, сдружение "Дишай, Перник"***
20. ***Илиян Илиев, Обществен център за околна среда и устойчиво развитие***
21. ***Ваня Георгиева, сдружение "Дишай, Девня"***
22. ***Наталия Димитрова, "Благоевград диша"***
23. ***Ваня Рътарова, Българско дружество за защита на птиците***
24. ***Данита Заричинова и Ивайло Попов, Екологично сдружение "За Земята"***
25. ***Деница Петрова, Грийнпийс-България***
26. ***Иван Пандъков, сдружение "Балканка"***
27. ***Иван Белчев, сдружение "Дишай, Русе"***
28. ***Любомира Колчева, фондация "ЕкоОбщност"***
29. ***Катина Бончева и Михаил Екимджиев, Асоциация за европейска интеграция и права на човека***
30. ***Антон Арнаудов, Росен Давчев, Веселин Караджов, "Дишай, Димитровград"***

31. *Форум гражданско участие, Ива Таралежкова*
32. *Да запазим Корал, Атанас Русев*
33. *Правосъдие за всеки, Велислав Величков*

За подписалите представители на НПО:

/Вера Стаевска/